

סולידריות קהילתית

זכויות ההורים, הקשישים והחלשים כמודל

השבח לאללה ריבון העולמים, אשר אמר בספרו הנשגב: "ועשו את הטוב, כי אללה אוהב את המיטיבים", ואני מעיד שאין אלוה מבלעדי אללה, האחד, שאין לו שותף, ואני מעיד כי מוחמד אדוננו הוא עבדו ושליחו של אללה, עליו ברכה ושלו, ועל משפחתו וחבריו, ועל מי שהולך אחריהם בטוב עד יום הדין.

לאחר מכן:

המסר של האסלאם הוא מסר הומניטרי, לצדקנות, רחמים וקידום, שמטרתו להוביל אנשים לחיות חיים של כבוד בצל חברה שיתופית וסולידרית, על בסיס אהדה ורגש כלפי זולת, והתרחקות מגילויי אנוכיות, אגואיזם ותאוות בצע, מאחר שהנביא שלנו עליו ברכה ושלו, אומר: (מי שישן שבע בעוד שכנו רעב בזמן שהוא יודע זאת אינו מאמין בי), כך אומר עליו ברכה ושלו: (לאללה יש אנשים שהוא ייחד לשרת עבדיו, הוא מודה להם על מה שהם נתנו, ואם הם נמנעים, הוא מונע חסדו מהם, ומעביר אותו לאנשים אחרים).

ואם אותם ערכים דתיים, אנושיים וחברתיים נדרשים בקרב כל האנשים, אז הם חשובים ומתגמלים יותר בזמנים של מצוקה ומשברים, והם בטוחים יותר כלפי החלשים והראויים ביותר לטיפול, ואם מתן צדקה לעני הוא נדבה, הרי זה נדבה וחיבור לבעל קשרי קרבה.

באשר לזכות ההורים וכיבודם, הוא דבר שאין כמוהו, שהרי אללה יתעלה ציווה עלינו לכבד אותם במלואם ולהתייחס אליהם טוב, מאחר שאללה יתעלה אומר בספרו הנשגב: "ריבונך ציווה שלא תעבדו זולתו וגמלו חסד להורים. אם יגיעו האחד מהם או שניהם לגיל הזיקנה, אל תקצר רוחך ואל תגער בהם. דבר עמם בכבוד, והתנהג איתם בענווה ורחמים, ואמור ריבוני! רחם עליהם כפי שהם ריחמו עלי בגדלם אותי כשהייתי קטן".

אין ספק שכיבוד הורים הוא הרגל של בעלי יצר טוב, ועל כך הסכימו הדתות השמיימיות, בדיוק כפי שהיה מוסר הנביאים והשליחים, זה נביאו של אללה (יחיא) עליו השלום, שאללה תיאר אותו: "והיה מכבד את הוריו, ולא היה מתנשא או מרדן", כך אומר אללה על לשונו של עיסא עליו השלום: "ועשה אותי ממושמע כלפי אמא שלי ולא עשה אותי מתנשא אומלל", בנוסף לכך נביאנו עליו ברכה ושלום היה מבקר בקברה של אמא, והיה בוכה וגם המלווים לו היו בוכים; מתוך כבוד וגעגוע אליה.

להורים יש זכויות רבות על ילדיהם, ביניהן: יראת כבוד מוחלטת, הערכה וציותנות, מאחר שאללה יתעלה אומר: "והתנהג איתם בענווה ורחמים". אבו הורירה (ירצהו אללה) ראה שני אנשים, אז הוא אמר לאחד מהם: מה זה איתך? הוא אמר: אבי. אבו הורירה ירצהו אללה אמר: אל תקרא לו בשמו, ואל תלך לפניו ואל תשב לפניו.

גם ביניהן: הגזמה בנדיבות כלפיהם כשהם זקנים, וזה כמו החזרת טובה לנדיבות הבלתי מוגבלת שלהם, מאחר שאללה יתעלה אומר: "אם יגיעו האחד מהם או שניהם לגיל הזיקנה, אל תקצר רוחך ואל תגער בהם. דבר עמם בכבוד, והתנהג איתם בענווה ורחמים, ואמור לי ריבוני! רחם עליהם כפי שהם ריחמו עלי בגדלם אותי כשהייתי קטן".

אולם אנו מאשרים שהמצליח הוא זה שמרוויח את התפללותם של הוריו בעקבות חסד כלפיהם, כדי שאושרו יושג בעולם הזה ובעולם הבא, מאחר שנביאנו עליו ברכה ושלום אומר: (ישן שלוש תחנונים שללא ספק יענו: תחינתו של מי שנעשה לו עוול; תחינתו של הנוסע; ותחנונת אב על ילדו). התפללותו של האב על בנו אינה נדחית ואינה מתה, אבל לגבי מי שלא עושה טוב כלפי הוריו, הוא אינו מלווה, או מתרועע איתו, ואינו מובטח מבגידה שלו.

2

השבח לאללה, ריבונו של העולם, וברכות ושלום על חותם הנביאים והשליחים, אדוננו מוחמד (עליו ברכה ושלום), ועל כל משפחתו וחבריו.

השריעה המפוארת, כפי שהדגישה כיבוד הורים, המליצה לכבד את הקשישים והחלשים, ולתת להם את זכויות הכבוד, ההערכה והאכפתיות שלהם, עד שהפכה את כיבודם למעין האדרת הבורא (הנעלה והמפואר), מאחר שנביאנו עליו ברכה שלום אומר: (האדרת אללה כרוכה במתן כבוד למוסלמי אפור שיער), כי קשישים ראויים לקידום, הגדלה ויראת כבוד, מאחר שנביאנו עליו ברכה שלום אומר: (הוא לא אחד מאיתנו מי שאינו מרחם על צעירינו ומכבד את זקנינו), וכך אומר עליו ברכה ושלום: (הצעירים צריכים לברך את הזקנים), וכך אומר עליו ברכה ושלום למי שרוצה להתקדם בדיבור לפני זקן: (כבר אל-כובר), כלומר: להעריך את ההתקדמות בגיל, ולא לדבר לפני הזקן.

הדת שלנו לא הבדילה בין קשישים וחלשים לפי דתותיהם או גזעותיהם השונות מבחינת נדיבות, אדיבות ויחס טוב, זהו אדוננו עומר בן אל-ח'טאב (ירצהו אללה) רואה זקן מאנשי הספר רכון על אנשים, אז לקח אותו בידו והלך איתו לביתו, והתייחס טוב אליו ונתן לו מה שיענה על צרכיו, ואז שלח אל האחראי על האוצר ואמר לו: ראה את האיש הזה ואת מקביליו – כלומר: ודומיו – כי אני נשבע באללה, לא היינו עושים עמו דין אם נאכל את נעוריו ואחר כך יאכזב בהיותו זקן.

אז אנו זקוקים מאוד לבסס ערכי הסולידריות, הכבוד וההכרה בחדס, כדי שניתן יהיה להשיג אינטימיות וחיבה בחברה כולה.

אללה ישמור על ארצנו מצרים ועל שאר מדינות העולם